

(1986) *Revue Archeologiques de Narbonnaise* suppl. 21. p. 47-54. Paris 1991.

- HUMBERT 1978 M. Humbert, Municipium et civitas sine suffragio (L'Organisation de la conquete jusqu'a la guerre sociale). Roma 1978.
- ILLA 1973 J. Illa, "Les vies de comunicació antigues" "Memòria d'activitats de la S.A.M.M. 1973". Mataró 1973 (Inèdita).
- JARREGA 1987 R. Jàrrega, "Un possible taller i una nova "estampilla" amfòrica de la vil.la romana de Cal Ros de les Cabres a Ocata". El vi a l'Antiquitat. Economia, producció i comerç al Mediterrani Occidental. p. 246-248. Badalona 1987.
- JARREGA 1990 R. Jàrrega, "Can Xammar: Les ceràmiques grises de tipus emporità" Laietania 5, p. 43-48, Mataró 1990.
- KEAY en premsa S.J. Keay, "The impact of foundation of Tarraco upon the indigenous settlement pattern of the ager Tarraconensis" Jornades Internacionals d'Arqueologia Romana. De les estructures indígenes a l'organització provincial romana de la Hispania Citerior. Documents de treball. p. 53-58 Granollers 1987. En premsa.
- KNAPP 1977 R.C. Knapp, Aspects of Roman experience in Iberia. 206-100 b.C.. Valladolid 1977.
- LAFFI 1973 U. Laffi, "Sull'organizzazione amministrativa dell'Italia dopo la guerra sociale" *Akten des VI Internationalen Kongresses fur Griesche und Lateinische Epigraphik*, Vestigia n° 17. p. 37-53. Múnic 1973.
- LAFUENTE 1992 A. Lafuente, "La ceràmica de producció ibèrica del Taller de Fontscaldes" Les ceràmiques de tècnica ibèrica a la Catalunya Romana (s. II a.C.- I d.C.). Dossier de treball. p. 47-76. Barcelona 1992.
- LEACH 1983 J. Leach, Pompeo (original de 1978). Milà 1983.
- LEDAY 1980 A. Leday, La campagne a l'epoque romaine dans le centre dela Gaule. B.A.R. 73. Oxford 1980.
- LEPP 1985 A. Lepp, "Cèllec 84" Butlletí del museu municipal de Vilassar de Dalt. n° 1. Vilassar de Dalt, Agost 1985.

- LEPP 1986a A. Lepp, "Informe de l'excavació d'urgència efectuada al paratge de "la Fornaca" (Vilassar de Dalt)" (Inèdit). Barcelona 1986.
- LEPP 1986b A. Lepp, "Informe sobre les prospeccions a Can Torradeta (Vilassar de Dalt)" (Inèdit). En aquest informe A. Lepp demana també permís per excavar el lloc, que es denega. Barcelona 1986.
- LEPP 1986c A. Lepp, "Informe sobre la campanya d'excavacions de l'any 1986 al Poblat del Turó Gros de Cèllec (Orrius)". (Inèdit). Barcelona 1986.
- LE ROUX 1982 P. Le Roux, L'armée romaine et l'organisation des provinces ibériques d'August à l'an 400. Paris 1982.
- LE ROUX 1986 P. Le Roux, "Municipe et droit latin en Hispania sous l'Empire" Revue historique de droit Français et étranger 64, p. 325-350. Paris 1986.
- LEVEAU ET ALII 1991 Ph. Leveau, C. Heinz, H. Laval, Ph. Marinval, J. Medus, "Les origines de l'oléiculture en Gaule du Sud" Revue d'Archeométrie 15, p. 83-93. Rennes 1991.
- LOPEZ 1982 A. Lopez, "El Roser" Les excavacions arqueològiques a Catalunya en els darrers anys. Barcelona 1982.
- LOPEZ 1986 A. Lopez, "Memoria de las excavaciones realizada en la villa romana del Roser o el Mujal (Calella). Campañas 1981-82". Entregada el 1986.
- LOPEZ 1989 A. Lopez amb col.laboració J. Fierro, "Excavaciones en la villa romana del Roser de Calella (El Maresme), campañas de 1981 y 1982". Empúries 47, p. 162-209. Barcelona 1989.
- LOPEZ 1989b A. Lopez, "Nota preliminar sobre la producción anfórica de Darró, Vilanova i la Geltru (Barcelona)". Société Française d'Etude de la Céramique Antique. Actes du Congrès de Lezoux. p. 109-122. Marsella 1989.
- LOPEZ 1990 A. Lopez, "Une nouvelle fouille dans le centre producteur d'amphores de Sant Boi de Llobregat (Barcelone)" Société Française d'Etude de la Céramique Antique. Actes du Congrès de Mandeure-Mathay. Marsella 1990.

- LOPEZ ET ALII 1987 A. Lopez, R. Batista, M. Zucchitello, "La producció vitivinícola de la Tarraconense, alguns exemples sintomàtics". El ví a l'Antiquitat. Economia, producció i comerç al Mediterrani Occidental. p. 319-326. Badalona 1987.
- LOPEZ-FIERRO 1991 A. Lopez, J. Fierro, "Un conjunt ceràmic de l'època Baix-Republicana trobat a l'establiment ibèric de Darró, Vilanova i la Geltrú" Miscel·lània Penedesenca XV. p. 139-182. Vilafranca del Penedès 1991.
- LOPEZ-ROVIRA-SANMARTI 1982 A. Lopez, J. Rovira, E. Sanmartí Excavaciones en el poblado Layetano del Turó del Vent, campanyes 1980-81, Monografies Arqueològiques nº 3. Barcelona 1982.
- LOPEZ-ROVIRA-SANMARTI 1985 A. Lopez, J. Rovira, E. Sanmartí, "Excavacions al poblament ibèric del Turó del Vent (Llinars del Vallès). Campanya 1981". Laietania 2-3 (1982-83) p. 32-35. Mataró 1985.
- LLEONART 1979 R. Lleonart, "Nota sobre unes excavacions furtives a Cabrera de Mar" Quaderns de Prehistòria i Arqueologia del Maresme. nº 7, p. 177-180. Mataró 1979.
- LLEONART-CLARIANA 1977 R. Lleonart, J.F. Clariana, "Un "lacus" romà a la finca de "Can Xacó" a Sta. Elena d'Agell (Cabrera)" Quaderns de Prehistòria i Arqueologia del Maresme. nº 3. p. 65 i ss. Mataró 1977.
- MACKIE 1983 N. Mackie, Local administration in Roman Spain A.D. 14-212. BAR 172. Oxford 1983.
- MALUQUER 1963 J. Maluquer, "Dos grafitos ibèrics con nombres Latinos" Zephyrus 14, p. 108-110. Salamanca 1963.
- MALUQUER ET ALII 1982 J. Maluquer, et alii Catàleg provisional dels poblats ibèrics del Principat de Catalunya. Barcelona 1982.
- MALUQUER ET ALII 1986 J. Maluquer, E. Hungtinford, R. Martín, A.M. Rauret, R. Pallarès, M.V. Vilà, Arquitectura i urbanisme ibèrics a Catalunya. p. 78-79. U.B. Barcelona 1986.
- MARCO SIMON 1986 F. Marco Simón, "La *manumissio* oficial de Emilio Paulo en el marco de la política internacional romana del s. II a.C." Epigrafia Hispànica de època Republicana. p. 219-225. Zaragoza 1986.

- MARIN DIAZ 1988 M.A. Marín Díaz, Emigración, colonización y municipalización en la Hispania Republicana. Granada 1988.
- MARQUES 1986 A. Marquès, "Prospecció realitzada a la urbanització "Bell Resguard". El Masnou". Memòria inèdita. Barcelona Juliol de 1986.
- MARQUES 1987 A. Marques, "Informe dels treballs de delimitació a la Rajoleria Robert" (Inèdit). Barcelona 1987.
- MARQUES 1989 A. Marquès, "Cal Ros de les Cabres. Memòria d'excavacions 1989". (Inèdita). Barcelona 1989.
- MARQUES-COMTE 1988 A. Marques, J. Comte, "Cal Ros de les Cabres. Memòria d'excavacions 1988". Inèdita. Barcelona 1988.
- MARSHALL 1972 B.A. Marshall, "The *Lex Plotia Agraria*" Antichthon vol. 6, p. 43-53. Sydney 1972.
- MARTI 1978a C. Martí, "Les sitges del poblat ibèric de Burriac (Cabrera)" Quaderns de Prehistòria i Arqueologia del Maresme. nQ 5-6 p. 125-133. Mataró 1978.
- MARTI 1978b C. Martí, "Entorn d'una llàntia de ceràmica Campaniana trobada a Mataró". Quaderns de Prehistòria i Arqueologia del Maresme. nQ 4. Mataró 1978.
- MARTI 1985 C. Martí "La circulació monetària del poblat ibèric de Burriac i el seu hinterland a la llum de les últimes troballes de la campanya d'excavacions de 1983" Laietania 2-3 (1982-83) p. 152-180. Mataró 1985.
- MARTI 1985b C. Martí, "Noticiari Arqueològic: Plaça Gran 1981". Laietania 2/3 (1982-83) p. 289. Mataró 1985.
- MARTI 1988 C. Martí, "El dipòsit del sector occidental del poblat ibèric de Burriac. Annexe: Numismàtica" Laietania 4, p. 150-158. Mataró 1988.
- MARTIN 1981 Albert Martín, "Nanses acanalades d'època ibèrica al poblat de MontPalau (Pineda)". Laietania 1. p. 215 i ss. Mataró 1981.
- MARTIN 1982 Araceli Martín, "Memòria de les excavacions efectuades al Turó Rumpons (Vilassar de Dalt)" (Inèdita). Barcelona 1982.

- MARTIN 1987 Aurora Martín, "El poblamiento ibérico en el Empordà" Actas de la I Jornadas sobre el mundo ibérico. (1985). p. 19-33. Jaen 1987.
- MARTINEZ 1949 S. Martínez-Sauri, "Notes sobre descobriments romans a Llavanes" Museu p. 5-7. Mataró 1949.
- MARTINEZ GAZQUEZ 1974 J. Martínez Gazquez, La Campaña de Catón en Hispania. Barcelona 1974.
- MATAMOROS 1991 D. Matamoros, "Els ancoratges antics de Vilassar de Mar/Cabrera de Mar i de Mataró (El Maresme)". Lletania 6, p. 85-97. Mataró 1991.
- MAYER-RODA 1986a M. Mayer, I. Rodà, "La Romanització de Catalunya. Algunes qüestions" Protohistòria Catalana. 6è Col·loqui Internacional d'Arqueologia de Puigcerdà (1984). p. 339-351. Puigcerdà 1986.
- MAYER-RODA 1986b M. Mayer, I. Rodà, "La epigrafia Republicana en Catalunya. Su reflejo en la red viaria" Epigrafia Hispánica de época Republicana. p. 157-169. Zaragoza 1986.
- MAYER-RODA 1990 M. Mayer, I. Rodà, "El Pirineu Català en època romana. Alguns problemes pendents" La Romanització del Pirineu. 8è Col·loqui Internacional d'Arqueologia de Puigcerdà. (1988). p. 227-235. Puigcerdà 1990.
- MAYER-VELAZA en premsa M. Mayer, J. Velaza, "Epigrafia ibérica sobre soportes típicamente romanos" Actas del V coloquio sobre lengua y culturas pre-romanas de la Península Ibérica. En premsa.
- MENEDEZ-PIDAL 1960 R. Menéndez-Pidal, "Colonización Sur-Itálica de España según testimonios toponímicos e inscripcionales" Enciclopedia Lingüística Hispánica (I) LIX-ss. Madrid 1960.
- MESTRE 1978 J.M. Mestre, "Un forn de ceràmica romana a Argentona". Quaderns de Prehistòria i Arqueologia del Maresme. n.º 5-6. p. 171. Mataró 1978.
- MESTRE 1979 J.M. Mestre, "Retrobant els orígens: troballes arqueològiques a la urbanització de "Can Madà"" Llac n.º 32-33. Maig-Juny. Argentona 1979.
- MIRET-REVILLA 1990 M. Miret, V. Revilla, "Observacions sobre el poblament romà a la Marina del

- Penedès" La Romanització del Pirineu. Sè Col·loqui Internacional d'Arqueologia de Puigcerdà. (1988) p. 209-214. Puigcerdà 1990.
- MIRET-SANMARTI-SANTACANA 1984 M. Miret, J. Sanmartí, J. Santacana, "Distribución espacial de núcleos ibéricos: un ejemplo en el litoral catalan" Del bronce Final a época ibérica. Arqueología Espacial 4. Teruel 1984.
- MIRET-SANMARTI-SANTACANA 1987 M. Miret, J. Sanmartí, J. Santacana, "La evolución y el cambio del modelo de poblamiento ibérico ante la romanización: un ejemplo" Los asentamientos ibéricos ante la romanización (Febrer 1986). p. 79-88. Madrid 1987.
- MIRO 1983-84 J. Miró, "Algunas consideraciones sobre las ánforas ibéricas Maña B3". Pyrenae 19-20. p. 157-189. Barcelona 1983-84.
- MIRO 1985 J. Miró, "La producció d'àmfores al Maresme: una síntesi" Laietania 2-3 (1982-83) p. 228-244. Mataró 1985.
- MIRO 1986 J. Miró, "Une inscription peinte avec date consulaire sur une amphore Dressel 1B de l'*oppidum* de Burriac" Documents d'Archeologie Meridional 9, p. 201-205. Lattes 1986.
- MIRO 1988 J. Miró, La producción de ánforas romanas en Catalunya. Un estudio sobre el comercio del vino de la Tarraconense (I a.C.-I d.C.). BAR International Series 473. Oxford 1988.
- MIRO 1991 J. Miró, "Un conjunto de ánforas tardo-republicanas de un silo del poblado ibérico de Burriac" Saguntum, 24, Valencia 1991.
- MIRO ET ALII 1988 J. Miró, J. Pujol, J. Garcia, "El dipòsit del sector Occidental del poblat ibèric de Burriac (Cabrera). Una paortació al coneixement de l'època ibèrica tardana al Maresme (s. I a.C.)" Laietania 4, p. 8-140. Mataró 1988.
- MIRO-MOLIST 1985 C. Miró, N. Molist, "Estudi de la fauna de les Sitges de Can Miralles-Can Modolell" Laietania 2-3 (1982-83) p. 128-131. Mataró 1985.
- M.MIRO 1983 M. Teresa Miró, "Memòria de les excavacions d'urgència realitzades a la vil·la romana del Roser (Calella) l'any 1983" 1983.

- M.MIRO 1988 M. Teresa Miró, "Memòria de les excavacions d'urgència al poblat de la Cadira del Bisbe (Premià de Dalt)" (Inèdita). Barcelona 1988.
- M.MIRO 1991 M. Teresa Miró, "Les estructures defensives del poblat ibèric de la Cadira del Bisbe de Premià de Dalt" Fortificacions. La problemàtica de l'Ibèric Ple (s. IV-III a.C.). Simposi Internacional d'Arqueologia Ibèrica. p. 241-244. Manresa 1991.
- M.MIRO en premsa M.T. Miró, "El nucli ibèric de Tarraco: dels seus inicis a la integració dins la ciutat romana" Jornades Internacionals d'Arqueologia Romana. De les estructures indígenes a l'organització provincial romana de la Hispania Citerior. Documents de treball. Granollers 1987. En premsa.
- MOLAS ET ALII 1977-78 M.D. Molas, E. Hungtinford, M.Genera, M.V. Vila, "Aportacines al conocimiento de la antigua *Blandae*" Pyrenae 13-14, p. 211-251. Barcelona 1977-78.
- MOLIST en premsa N. Molist, "El Camí Vell del Llor: el procés de romanització d'un assentament ibèric al pla" Jornades Internacionals d'Arqueologia Romana. De les estructures indígenes a l'organització provincial romana de la Hispania Citerior. Documents de treball. Granollers 1987. En premsa.
- MOMMSEN 1985 Th. Mommsen, Le Droit public Romain. Tome VI-2. dins MARQUARD-MOMMSEN, Manuel des Antiquites Romaines (original 1889). Paris 1985.
- MOREL 1978 J.P. Morel "A propos des céramiques campaniennes de France et d'Espagne" Journées d'Etude de Montpellier sur la céramique Campanienne (Desembre 1977). Archeologie en Languedoc. p. 149-168. Sete 1978
- MOREL 1981 J.P. Morel, Ceramique Campanienne. Les formes B.E.F.A.R. n° 244, Paris 1981.
- MOREL 1986 J.P. Morel, "La ceramique a vernis noir de Carthage, son difusion, son influence" Cahiers d'Etudes Anciennes XVIII, Quebec 1986.
- MOREL 1989 J.P. Morel, "Les amphores et les autres ceramiques: sur quelques problemes amphoriques" Amphores Romaines et Histoire Economique: dix ans de rechreche (Siena 1986). E.C.F.R. p. 523-527 Roma 1989.

- MOREL 1990 J.P. Morel, "Nouvelles donnes sur le commerce de Carthage punique entre le VIIe siècle et le IIIe siècle avant J.C." Cartaghe et son territoire dans l'Antiquité IV Colloque International sur l'histoire et l'archéologie de l'Afrique du Nord (Strasbourg 1988) Tome I p. 67-100. Paris 1990.
- MOREL 1991 J.P. Morel, "Aperçu sur la chronologie des céramiques à vernis noir aux IIe et Ier siècles avant J.C." i "Les systèmes chronologiques: la Méditerranée Occidentale" Gaule interne et Gaule Méditerranéenne aux IIe et Ier siècles avant J.C. Confrontations chronologiques. (1986) Revue Archéologiques de Narbonnaise supl. 21. p. 55-71 i 327-329. Paris 1991.
- MUSEU 1950 Anònim, "Excavacions al poblament ibèric de la Torre dels Encantats" Museu Gener-Febrer p. 13. Mataró 1950.
- MUSEU COMARCAL 1991 Museu Comarcal Maresme (excavació dirigida per: J. García, J.A. Cerdà, J. Banús) "Can Fulleracs" Excavacions arqueològiques a Mataró. Fulletó informatiu editat pel Museu Comarcal del Maresme. Mataró 1991.
- NIETO-NOLLA 1985 J. Nieto, J.Mª Nolla, "El yacimiento arqueológico submarino de Riells-La Clota y su relación con Ampúrias" Cypsela V. Girona 1985.
- NOE 1985 J. Noè, "Estudi dels fragments de premsa romana trobats al veïnat de Can Sans de Llavanes" Laietania 2-3 (1982-83). p. 224-227. Mataró 1985.
- NOLLA 1987 J.Mª Nolla, "Una nova àmfora catalana: la Tarraconense 1" El ví a l'Antiguitat. Economia, producció i comerç al Mediterrani Occidental. p. 217-223. Badalona 1987.
- NOLLA 1990 J.Mª Nolla, J. Sagrera, "El "Portal" de Levante de la ciudad de *Gerunda*" Archivo Español de Arqueología, 63, p. 276-283. Madrid 1990.
- NOLLA en premsa J.Mª Nolla, "Empúries, creixement, crisi i adaptació. Algunes consideracions" Jornades Internacionals d'Arqueologia Romana. De les estructures indígenes a l'organització provincial romana de la Hispania Citerior. Documents de treball. Granollers 1987. En premsa.

- NOLLA-CASAS 1984 J.Mà Nolla, J. Casas, Carta arqueològica de les comarques de Girona. El poblament d'època romana al NE de Catalunya. Girona 1984.
- NOLLA-NIETO 1989 J.Mà Nolla, J. Nieto, "La importación de ánforas romanas en Cataluña durante el periodo Tardo-Republicano" Amphores Romaines et Histoire Economique: dix ans de recherche (Siena 1986). E.C.F.R. p. 367-391 Roma 1989.
- OLESTI 1990 O. Olestí, "La Cerdanya en època Antiga: Romanització i actuació cadastral". Treball de Doctorat (Inèdit). Barcelona 1990.
- OLESTI en premsa O. Olestí, "La Cerdanya en època Antiga: Romanització i actuació cadastral" Estudios de la Antigüedad, 6, Univ. Autònoma de Barcelona (en premsa).
- OREJAS 1991 A. Orejas, "Arqueología del paisaje: Història, problemas y perspectivas". Archivo Español de Arqueología, 64. Madrid 1991.
- PADROS 1985 P. Padrós, Baetulo: arqueologia urbana, 1975-1985. Badalona 1985.
- PADROS 1987 P. Padrós, "Baetulo: dades cronològiques i topogràfiques". El ví a l'Antiguitat. Economia, producció i comerç al Mediterrani Occidental. p. 153-160. Badalona 1987.
- PALET-RIERA 1990 J.M. Palet, S. Riera, "Aproximación al paisaje de época romana en el sector NE del llano de Barcelona" I Congreso de Ciencia del Paisaje. Monografies de l'EQUIP 3. p. 139-147 Barcelona 1990.
- PALLARES ET ALII 1987 R. Pallarès, F. Gràcia, G. Munilla, "El desarrollo del comercio del vino en el curso inferior del Ebro entre los s. IV a.C.- III d.C." El ví a l'Antiguitat. Economia, producció i comerç al Mediterrani Occidental. p. 17-30. Badalona 1987.
- PANOSA 1991 M.I. Panosa, L'escriptura ibèrica al Nord-Est Peninsular i el seu marc socio-econòmic entre el s. IV-I a.C. Tesi Doctoral, Inèdita. Juny 1991.
- PANOSA en premsa M.I. Panosa, "Recull d'epígrafs ibèrics al Vallès Oriental. Aportacions a la comprensió de l'estructura indígena en el procés de romanització" Jornades Internacionals d'Arqueologia Romana. De les estructures indígenes a l'organització provincial romana de la Hispania Citerior.

Documents de treball. Granollers 1987. En premsa.

- PARDO 1983 J. Pardo, "Can Collet", "Camí de Can Collet", "Torrassa del Moro" El laboració de les fitxes corresponents a aquests jaciments de la Carta Arqueològica Comarcal del Vallès. Servei d'Inventari del Servei d'Arqueologia. Barcelona 1983.
- PASCUAL 1977 R. Pascual, "Las ánforas de la Layetania" Methodes classiques et Methodes formelles dans l'étude des amphores, p. 47-96 Roma 1977.
- PASCUAL 1981 R. Pascual "Les marques amfòriques "CLU" i "CHR"" Laietania 1, p. 197-200. Mataró 1981.
- PASCUAL 1987 R. Pascual, "El desenvolupament de la viticultura a Catalunya". El ví a l'Antiguitat. Economia, producció i comerç al Mediterrani Occidental. p. 123-125. Badalona 1987.
- PEACOCK 1986 D. Peacock, "Punic Cartaghe and Spain: the evidence of the amphorae" Cahiers d'Etudes Anciennes XVIII. Quebec 1986.
- PELLICER 1887 J.M. Pellicer, Estudios historico-arqueológicos sobre Iluro, antigua ciudad de la España Tarraconense. Mataró 1887.
- PENA 1984 Mª J. Pena, "Apuntes y observaciones sobre las primeras fundaciones romanas en Hispania" Estudios de la Antigüedad, 1, Univ. Auton. Barcelona 1984.
- PENA 1986 Mª J. Pena, "Los magistrados monetales de *Valentia*". Saguntum 20. p. 151-164. Valencia 1986.
- PENA 1989 Mª J. Pena, "Ampurias: les debuts de l'implantation Romaine" Dialogues d'Histoire Ancienne, 15/2. Besançon 1989.
- PENA 1989b Mª J. Pena, "Consideraciones sobre el estatuto jurídico de Valencia" Saguntum 22. Valencia 1989.
- PERA 1985a J. Pera, "Estudi d'unes restes aparegudes al C) de la Font de Canet de Mar" Laietania 2-3 (1982-83) p. 207-213. Mataró 1985.
- PERA 1985b J. Pera, "Noves troballes d'època romana a Canet de Mar" Laietania 2-3 (1982-83) p. 245-247. Mataró 1985.

- PERA-SOLER 1985 J. Pera, A. Soler, "Aproximació a la Carta Arqueològica del terme de Sant Pol de Mar" Laietania 2-3 (1982-83) p. 259-281. Mataró 1985.
- PLANA 1989 R. Plana, "Le territoire d'Empúries: première phase de l'implantation romaine". Dialogues d'Histoire Ancienne, 15/2. Besançon 1989.
- PLANA 1990 R. Plana, "Morfologia històrica del territori del Nord-Est Català durant les èpoques pre-romana i romana" Tesi Doctoral (Inèdita). U.A.B., Bellaterra 1990.
- PLANA-BARTI 1989 R. Plana, A. Bartí, "Un modelo de romanización en el litoral gerundense" Studia Històrica vol. VII. p. 11-25. 1989.
- POUPET 1988 P. Poupet, "Fixité et mobilité des paysages. Les sciences de la terre et la restitution de l'espace rural". La Pensée n° 262. 1988.
- POUPET ET ALII 1990 P. Poupet, O. Ginouves, T. Janin, L. Vidal, "Paleosols et structures agraires enfouies: quelques exemples d'approche du paysage rural" Archeologie et Espaces. p. 383-418. Juan-Les-Pins 1990.
- PREVOSTI 1981a M. Prevosti, Cronologia i poblament a l'àrea rural d'Illuro. II vols. "Premi Illuro 1980". Mataró 1981.
- PREVOSTI 1981b M. Prevosti, Cronologia i poblament a l'àrea rural de Baetulo. Monografies Badaloneses 2, Badalona 1981.
- PREVOSTI 1982 M. Prevosti, "La villa et l'occupation du sol dans le Maresme" La villa romaine dans les provinces du Nord-Ouest (R. Chevalier Ed.). Caesarodunum n° XVII, p. 293-304. Tours 1982.
- PREVOSTI 1984 M. Prevosti, "L'estudi del món rural romà. Un programa metodològic". Fonaments 4, p. 161-211. Barcelona 1984.
- PREVOSTI 1991 M. Prevosti, "The establishment of the villa system in the Maresme (Catalonia) and its development in the Roman Period" Archeological Monographs of the British School at Rome, n° 2. p. 135-141. London 1991.
- PREVOSTI-COLL en premsa M. Prevosti, R. Coll, "Can Vilà: un jaciment ibèric de plana amb producció ceràmica, després romanitzat" Homenatge al Dr. J. Maluquer. Barcelona, en premsa.

- PREVOSTI-CLARIANA 1982 M. Prevosti, J.F. Clariana, "Torre Llauder". Memòria d'Activitats de la S.A.M.M. 1982 (Inèdita). Mataró 1982.
- PREVOSTI-CLARIANA 1985 M. Prevosti, J.F. Clariana, "Nota sobre l'excavació de salvament realitzada a la zona de l'abocador d'escombraries de la vil.la romana de Torre Llauder" Laietania 2-3 (1982-83) p. 217-223. Mataró 1985.
- PREVOSTI-CLARIANA 1987 M. Prevosti, J.F. Clariana, "El taller de ànforas de Torre Llauder: nuevas aportaciones" El ví a l'Antiguitat. Economía, producció i comerç al Mediterrani Occidental. p. 199-209. Badalona 1987.
- PREVOSTI-CLARIANA 1988 M. Prevosti, J.F. Clariana, Torre Llauder. Mataró. Vil.la romana. Guia de jaciments arqueològics. Museu Comarcal del Maresme. Barcelona 1988.
- PREVOSTI-CLARIANA 1990 M. Prevosti, J.F. Clariana, "Una altra destrucció d'un jaciment arqueològic a Mataró" VI Sessió d'estudis Mataronins (1989). p. 2332. Mataró 1990.
- PREVOSTI-SANMARTI-SANTACANA en premsa M. Prevosti, J. Sanmartí, J. Santacana, "Algunes hipotèsis sobre els objectius i estratègies de la colonització romana a la costa central de Catalunya" Jornades Internacionals d'Arqueologia Romana. De les estructures indígenes a l'organització provincial romana de la Hispania Citerior. Documents de treball. p. 85-95. Granollers 1987. En premsa.
- PONS 1985 E. Pons, "Acerca de unos hornos ibéricos en la Riera de St. Simó (Mataró). Laietania 2-3 (1982-83) p. 185-200. Mataró 1985.
- PONS 1985b J. Pons, "Propietats agràries d'Itàlics a Catalunya: consideracions a l'entorn de les mansions de la via Augusta que duen el sufix -ana-" Pyrenae n.º 21. p. 129-139. Barcelona 1985.
- PONS I GURI 1938 J.Mª Pons i Guri, "Notes per a l'Arqueologia del Maresme" Butlletí C.E.C. n.º XLVIII. Barcelona 1938.
- POU 1992 J. Pou, Memòria de la intervenció d'urgència al Camí de Can Segarra-Can Bartomeu (Cabrera)". Excavació Desembre 91-Gener 92. Març de 1992.
- PRIETO 1986 A. Prieto, "Algunos datos sobre las formas de propiedad de la tierra en la Cataluña romana,

- según las fuentes epigráficas" Estudios de la Antigüedad 3. Universitat Autònoma de Barcelona 1986.
- PRIETO 1989 A. Prieto, "Aproximación a las formas de dependencia en los territorios de *Baetulo* i *Iluro*" Esclavos y semi-libres en la Antigüedad clásica. p. 179-185. Madrid 1989.
- PRIETO 1989 A. Prieto, "Tarraco", I Congreso Històrico-Arqueològico Hispano-Italiano. Elche, Novembre 1989 (en premsa).
- PRIETO en premsa A. Prieto, "Apiano (*Iber.* 99) y el urbanismo de Tarraco". Homenaje al Dr. Presedo. Sevilla (en premsa).
- PUERTA 1989 C. Puerta, Baetulo. Ceràmica de Parets Fines. Monografies Badalonines n° 11. Barcelona 1989.
- PUERTA-RODRIGUEZ 1987 C. Puerta, M. Rodriguez, "Una indústria de urbana de producció de vi a *Baetulo*" El vi a l'Antiguitat. Economia, producció i comerç al Mediterrani Occidental. p. 183-188. Badalona 1987.
- PUIG I CADAFALCH 1934, J. Puig i Cadafalch, L'Arquitectura romana a Catalunya. I.E.C. Barcelona 1934.
- PUJOL 1980 J. Pujol, "Estudi del material d'una vil·la romana al veïnat de Can Sans de Llavanes" Quaderns de Prehistòria i Arqueologia del Maresme. n° 11-12. p. 393-401. Mataró 1980.
- PUJOL 1988-89 J. Pujol, "La cultura ibèrica al Maresme (I i II)" Cingles 67 i 68. Butlletí de l'Agrupació científic-excursionista de Mataró. p. 205-208 i 234-237. Mataró, Desembre 1988, Març 1989.
- PUJOL 1991 J. Pujol, "Assaig d'interpretació de l'època ibèrica al Maresme" Laietania 6, p. 19-33. Mataró 1991.
- PY 1990 M. Py, Culture, économie et société protohistoriques dans la région Nimoise. II vols. C.E.F.R. Roma 1990.
- PY 1990b M. Py, "Mobilier céramique. Productions et importations" Lattara 3, p. 329-349. Lattes 1990.
- PY 1992 M. Py, "Conclusion" Lattara 5, p. 309-343. (texte revisat pel reste de l'equip del jaciment de Lattes). Lattes 1992.

- REGOLI 1985 E. Regoli, "Centuriazione e condizionamenti ambientali" dins SETTIS (Ed.) Misurare la terra: centuriazione e coloni nel mondo romano. Modena 1985.
- RIBAS 1932 M. Ribas, "La necròpolis de Vilassar de Mar". Separata de La paraula Cristiana IV. Barcelona 1932.
- RIBAS 1948a M. Ribas, "Influències artístiques a Ilduro", Museu p. 15-16. Mataró 1948.
- RIBAS 1948b M. Ribas, "Descobriment d'una sepultura ibèrica" Museu p. 17. Mataró 1948.
- RIBAS 1948c M. Ribas "Les vies de comunicació romanes" Museu p. 67-70. Mataró 1948.
- RIBAS 1949 M. Ribas, "La vil.la romana de Can Sans" Museu p. 52 i ss. Mataró 1949.
- RIBAS 1949b M. Ribas, "Activitats de la comissaria local d'excavacions arqueològiques". Museu p. 149-152. Mataró 1949.
- RIBAS 1952 M. Ribas, El poblament d'Ilduro. Institut d'Estudis Catalans. *Memòries de la secció Històrico-Arqueològica* XII. Barcelona 1952.
- RIBAS 1964 M. Ribas, Els orígens de Mataró. *Premi Iluro* 1963. Mataró 1964.
- RIBAS 1972 M. Ribas, "La villa romana de Torre Llauder de Mataró" Noticiario Arqueológico Hispánico, nº 1, p. 117-180. Madrid 1972.
- RIBAS 1975 M. Ribas, El Maresme en els primers segles del Cristianisme. Mataró 1975.
- RIBAS 1977 M. Ribas, "El poblat d'Ilduro" Quaderns de Prehistòria i Arqueologia del Maresme. nº 3. Mataró 1977.
- RIBAS 1981 M. Ribas, "Notícia sobre la muralla d'Iluro" Laietania 1. p. 187 i ss. Mataró 1981.
- RIBAS 1982 M. Ribas, La vil.la romana de Figuera Major. Edició de 200 exemplars numerats, en motiu del vuitanté aniversari de l'autor. Mataró 1982.
- RIBAS 1983-84 M. Ribas, "Un taller d'àmfores a Mataró" Pyrenae nº 19. p. 281-286. Barcelona 1983-84.
- RIBAS 1988 M. Ribas, Els orígens de Mataró. Reedició del premi Iluro 1963 (RIBAS 1964), ampliada i corregida. Mataró 1988.

- RIBAS 1990 M. Ribas, "Excavació d'unes restes romanes a Can Xammar: Campanyes 1964-1968". *Laietania* 5, p. 7-18. Mataró 1990.
- RIBAS-LLADO 1977-78 M. Ribas, J. Lladó, "Excavació d'unes habitacions pre-romanes a Burriac (Cabrera)" *Pyrenae* n° 13-14. p. 153-180. Barcelona 1977-78.
- RIBAS-MARTIN 1961 M. Ribas, R. Martín Tobias, "Hallazgo de silos ibéricos en Burriac (Cabrera)" *Ampúrias* n° 22-26. p. 296-306. Barcelona 1960-61.
- RIBERA FAIG 1945 J. Mª Ribera Faig, "Observaciones sobre el Cuaternario de la comarca del Maresme" *Miscelánea Almera* (1ª parte). p. 213-293. Barcelona 1945.
- RICHARDSON 1987 J.S. Richardson, Spain and the development of Roman Imperialism, 218-82 a.C.. Cambridge 1987.
- RICHARDSON 1990 J.S. Richardson, "Les *peregrini* et l'idee d'empire sous la Republique Romaine" *Revue Historique de droit Français et étranger*. n° 68 (2) p. 147 i ss.. Paris 1990.
- RIGO 1989 A. Rigo, "El procés de romanització a la costa catalana entre la Riera d'Argentona i el Riu Tordera. Les transformacions en l'àrea rural" *Treball de Doctorat (inèdit)*. U.A.B.. Barcelona 1989.
- RIUS SERRA 1945-47 Rius Serra, Cartulario de "Sant Cugat" del Vallés. C.S.I.C. (3 vols.). Barcelona 1945-47.
- RODA 1970 I. Rodà, "*Lucius Licinius Secundus*, liberto de *Lucius Licinius Sura*". *Pyrenae*, 6, Barcelona 1970.
- RODA 1989 I. Rodà, "Los primeros magistrados en colonias y municipios de la Hispania Citerior (al Norte de Sagunto)" Estudios sobre Urso, Colonia Iulia Genitiva. p. 345-355. Sevilla 1989.
- RODA en premsa I. Rodà, "Art Romà Republicà: el monument funerari de Malla". Jornades Internacionals d'Arqueologia Romana. De les estructures indígenes a l'organització provincial romana de la Hispania Citerior. Documents de treball. Granollers 1987. En premsa.
- RODDAZ 1988 J.M. Roddaz, "Guerres Civiles et romanisation dans le vallé de l'Ebre" *Hommage a Robert*

Etienne. Revue des Etudes Anciennes n° 88. Paris 1988.

- RODRIGUEZ ALMEIDA 1979 E. Rodriguez-Almeida, "Noticias sobre un grupo de ladrillos grafitos del Museo de Mataró procedentes de "Can Modolell" (Cabrera)". Quaderns de Prehistòria i Arqueologia del Maresme. n° 7. Mataró 1979.
- RODRIGUEZ ALMEIDA 1980 E. Rodriguez Almeida, "Inscripción pintada sobre una ánfora" Quaderns de Prehistòria i Arqueologia del Maresme. n° 10 p. 350. Mataró 1980.
- ROLDAN 1986 J.M. Roldan, "El bronce de Ascoli en su contexto histórico". Epigrafia Hispánica de época Republicana. p. 115-135. Zaragoza 1986.
- ROTONDI 1912 G. Rotondi, Leges publicae Populi Romani (Estratto della Enciclopedia Giuridica Italiana). Milà 1912. (Reeditat també a Nova York el 1990).
- ROULAND N. Rouland, Pouvoir politique et dépendance personnelle dans l'Antiquité romaine. Genèse et rôle des rapports de clientèle. Col. *Latomus* vol. 166. Brusseles 1979.
- RUIZ 1987 A. Ruiz, "Ciudad y territorio en el poblamiento ibérico del Alto Guadalquivir" Los asentamientos ibéricos ante la romanización (Febrer 1986). p. 9-19 Madrid 1987.
- RUIZ 1992 M. Ruiz, "Informe de les excavacions arqueològiques d'urgència realitzades al Turó del Cementiri (Cabrils)" Abril 1992.
- S.A.M.M. 1973 Secció Arqueològica del Museu Municipal de Mataró (S.A.M.M.), "St. Simó" *Memòria d'activitats de la S.A.M.M. 1973* (Inèdita) p. 34 i ss. Mataró 1973.
- S.A.M.M. 1974 Secció Arqueològica del Museu Municipal de Mataró (S.A.M.M.), "Troballes arqueològiques a la urbanització La Guardiola (Cabrera)" i "Troballa al veïnat de Cirera (Mataró)" *Memòria d'activitats de la S.A.M.M. 1974* (Inèdita). Mataró 1974.
- S.A.M.M. 1975 Secció Arqueològica del Museu Municipal de Mataró (S.A.M.M.), "Can Xacó" *Memòria d'activitats de la S.A.M.M. 1975* (Inèdita). Mataró 1975.
- S.A.M.M. 1977a Secció Arqueològica del Museu Municipal de Mataró (S.A.M.M.), "Can Modolell" *Memòria*

- d'activitats de la S.A.M.M. 1977 (Inèdita). Mataró 1977.
- S.A.M.M. 1977b Secció Arqueològica del Museu Municipal de Mataró (S.A.M.M.), Carta dels vestigis arqueològics del terme municipals de Mataró. Mataró 1977.
- S.A.M.M. 1978 Secció Arqueològica del Museu Municipal de Mataró (S.A.M.M.) "El jaciment arqueològic de "Can Modolell" (Cabrera)" Quaderns de Prehistòria i Arqueologia del Maresme. n.º 4. p. 93-97. Mataró 1978.
- S.A.M.M. 1980 Secció Arqueològica del Museu Municipal de Mataró (S.A.M.M.) "Noticiari Arqueològic: Can Majoral" Quaderns de Prehistòria i Arqueologia del Maresme. n.º 10. Mataró 1980.
- S.A.M.M. 1982a Secció Arqueològica del Museu Municipal de Mataró (S.A.M.M.) "Can Modolell" Memòria d'activitats de la S.A.M.M. 1982 (Inèdita). Mataró 1982.
- S.A.M.M. 1982b Secció Arqueològica del Museu Municipal de Mataró (S.A.M.M.). "Mataró" Les excavacions Arqueològiques a Catalunya en els darrers anys. p. 314-317. Barcelona 1982.
- S.A.M.M. 1985 Secció Arqueològica del Museu Municipal de Mataró (S.A.M.M.), "Can Modolell" Memòria d'activitats de la S.A.M.M. 1985 (Inèdita). Mataró 1985.
- SANAHUJA 1971 M.ª E. Sanahuja, "Instrumental de hierro agrícola e industrial de la época ibero-romana en Cataluña". Pyrenae n.º 7, p. 61-109. Barcelona 1971.
- SANCHEZ en premsa E. Sanchez, "Precedents indígenes en vil·les romanes de l'interior. El cas de Boades (Castellgali)" Jornades Internacionals d'Arqueologia Romana. De les estructures indígenes a l'organització provincial romana de la Hispania Citerior. Documents de treball. Granollers 1987. En premsa.
- SANMARTI 1973 E. Sanmartí, "El taller de las pequeñas estampillas en la Península Ibérica" Ampúrias 35 p. 156-158. Barcelona 1973.
- SANMARTI 1978 E. Sanmartí, La ceràmica Campaniense de Emporion y Rhode. Monografies Emporitanes, IV Barcelona 1978.
- SANMARTI 1986 J. Sanmartí, "La Laietànica ibèrica: estudi d'arqueologia i història". Tesi Doctoral, 6

vols. Barcelona 1986. (Publicada en microfitxes l'any 1987).

- SANMARTI 1989 E. Sanmartí, "Las ánforas romanas del campamento numantino de Peña Redonda (Garray, Soria)" Empúries 47 p. 130-161. Barcelona 1989.
- SANMARTI-SANTACANA 1987 J. Sanmartí, J. Santacana, "Intercanvi, producció agrícola i models comercials a la costa del Penedès". El vi a l'Antiguitat. Economia, producció i comerç al Mediterrani Occidental. p. 31-49. Badalona 1987.
- SANMARTI-SANTACANA 1991 J. Sanmartí, J. Santacana, "Les fortificacions ibèriques de la Catalunya central i costanera". Fortificacions. La problemàtica de l'Ibèric Ple (s. IV-III a.C.). Simposi Internacional d'Arqueologia Ibèrica. p. 127-144. Manresa 1991.
- SANMARTI-SERRA-DOMINGO 1983 J. Sanmartí, Serra, Domingo, "Memòria de la campanya del 1981 al poblat ibèric del Turó Gros de Cèllec" (Inèdita). Barcelona 1983.
- SAUMAGNE 1965 Ch. Saumagne, Le droit latin et les cités romaines sous l'Empire: essais critiques. Paris 1965.
- SERRA RAFOLS 1928 J. de C. Serra Ràfols, Forma Conventus Iarraconensis I: Baetulo-Blanda. Institut d'Estudis Catalans. Barcelona 1928.
- SERRA RAFOLS 1942 J. de C. Serra Ràfols, "El poblamiento de la Maresma o Costa de Levante en época anterromana" Ampúrias IV, Barcelona 1942.
- SERRA RAFOLS 1962 J. de C. Serra Ràfols, "Estratos ibéricos debajo de villas romanas de la costa catalana" VII Congreso Nacional de Arqueología (Barcelona 1960). p. 255-260 Zaragoza 1962.
- SERRA RAFOLS 1968 J. de C. Serra Ràfols, "Notes sobre la indústria del ferro a Catalunya abans de la romanització" Papeles del laboratorio de arqueología de Valencia. nº 5. I Reunión de Hª de la Economía Antigua en la Península Ibérica. Valencia 1968.
- SERRA RAFOLS 1978 J. de C. Serra Ràfols, "Troballes romanes a Sant Pol de Mar" Quaderns de Prehistòria i Arqueologia del Maresme. nº 4. (article original de l'any 1932). Mataró 1978.

- SERRA RAFOLS ET ALII 1945 J. de C. Serra Ràfols, M. Almagro, J. Colominas, Carta Arqueològica de España: Barcelona. C.S.I.C.. Madrid 1945.
- SETTIS 1985 S. Settis (Ed.), Misurare la terra: centuriazione e coloni nel mondo romano. Modena 1985.
- SHERWIN-WHITE 1973 A.N. Sherwin-White, The Roman citizenship (original 1939). Oxford 1973.
- SILES 1981 J. Siles, "Iberismo y Latinización: nombres latinos en epígrafes ibéricos" Faventia n.º 3/1. p. 97-113. U.A.B. Barcelona 1981.
- SIMSHAUSER 1989 W. Simshäuser, "La juridiction municipale à la lumière de la *lex Irnitana*" Revue historique de droit Français et étranger, 67 (4) p. 619-650. Paris 1989.
- SMITH 1960 P.E. Smith, "Pompey's conduct in 80 and 77 b.C." Phoenix 14, Toronto 1960.
- SOLE SABARIS 1958 Solé i Sabarís (Dir.), Geografia de Catalunya (vol. III). Barcelona 1958.
- SOLER 1978 A. Soler, "Noves troballes al Moré" Quaderns de Prehistòria i Arqueologia del Maresme. n.º 8-9 p. 269-273. Mataró 1978.
- SOLER 1979 A. Soler, "Troballa d'un denari a Pineda de Mar". Quaderns de Prehistòria i Arqueologia del Maresme. n.º 8. Mataró 1979.
- SOLER 1981 A. Soler, "Les restes arqueològiques de Torra Martina a Sant Pol de Mar". Laietania 1 p. 213 i ss. Mataró 1981.
- SOLER 1985 A. Soler "Memòria: l'aqüeducte romà de Pineda de Mar" Laietania 2-3 (1982-83) p. 201-206. Mataró 1985.
- SOLIAS 1989 J.M. Solias, "La romanització del curs inferior del Llobregat" I Jornades Arqueològiques del Baix Llobregat. Castelldefels 1989 (Pre-Actes). p. 57 i ss.
- SZADECKY-KARDOSS 1976 S. Szádecky-Kardoss, "Nouveau fragment de Polybe sur l'activité d'un proconsul romain, distributeur de terres en Hispanie" Oikumene 1, p. 99-107. Budapest 1976.
- TCHERNIA 1987 A. Tchernia, "Modeles économiques et commerce du vin a la fin de la République et au début de l'Empire". El vi a l'Antiguitat.

Economia, producció i comerç al Mediterrani Occidental. p. 327-336. Badalona 1987.

- TCHERNIA 1991 A. Tchernia, "Contre les epaves" Gaule interne et Gaule Méditerranéenne aux II et Ier siècles avant J.C. Confrontations chronologiques. (1986) *Revue Archeologiques de Narbonnaise* supl. 21. p. 291-301. Paris 1991.
- THOMSEN 1947 R. Thomsen, The Italic Regions from Augustus to the Lombard invasion. *Classica et Mediaevalia Dissertations IV.* Copenhagen 1947.
- TIBILETTI 1974 G. Tibiletti, "Ager Publicus e suolo provinciale" I diritto locale nella provinciae romane con particolare riguardo alle condizone giuridiche del suolo. *Accademia Nazionale dei Lincei.* Quad. 194. p.89-191. Roma 1974.
- TOVAR-BLAZQUEZ 1982 A. Tovar, J.M. Blazquez, Historia de la Hispania Romana. Madrid 1982.
- TOVAR en premsa L.C. Juan Tovar, "Talleres y producción cerámica en la Hispania Citerior" Jornades Internacionals d'Arqueologia Romana. De les estructures indígenes a l'organització provincial romana de la Hispania Citerior. Documents de treball. Granollers 1987. En premsa.
- UNTERMANN 1990 J. Untermann, Monumenta Linguarum Hispaniarum III, Wiesbaden 1990.
- VAN OOTHEGHEM 1954 J. Van Ooteghem, Pompée le Grand. Bâtitteur d'Empire. Bruxelles 1954.
- VENTURA 1956 J. Ventura, "Vilassar de Dalt" VIII Reunión de la Comisión provincial de excavaciones Arqueológicas de Barcelona Informes y Memorias nº 32. Barcelona 1956.
- VICENTE 1988 Mª Dolores Vicente, "Memòria de l'excavació d'urgència a la Rajoleria Robert (Vilassar de Mar)" (Inèdita). Barcelona 1988.
- VILLARONGA 1982 L. Villaronga, "Les seques ibèriques catalanes: una síntesi". Fonaments nº 3, p. 135-183. Barcelona 1982.
- VILLARONGA 1985 L. Villaronga, "Necessitats financeres a la Catalunya ibèrica del s. III-I a.C.:" Numismàtica, 15, Barcelona 1985.

- VV.AA. 1974 VV.AA. I diritto locale nella provinciae romane con particolare riguardo alle condiziona giuridiche del suolo. Accademia Nazionale dei Lincei. Quad. 194. Roma 1974.
- VV.AA. 1981 VV.AA. La Baja época de la Cultura Ibérica. (1979). Madrid 1981.
- VV.AA. 1983 VV.AA. Modes de contacts et processus de transformation dans les sociétés Anciennes. C.E.F.R. (Pisa). Roma 1983.
- VV.AA. 1987 VV.AA. El ví a l'Antiguitat. Economia, producció i comerç al Mediterrani Occidental. Monografies Badalonines nã 9. Badalona 1987.
- VV.AA. 1987b VV.AA. Los asentamientos ibéricos ante la romanización (Febrer 1986). Madrid 1987.
- VV.AA. 1988 VV.AA., Estudios sobre la Tabula Siarensis Anejos A.E.A. IX, CSIC. Madrid 1988.
- VV.AA. 1992 VV.AA. Les ceràmiques de tècnica ibèrica a la Catalunya Romana (s. II a.C.- I d.C.). Dossier de treball. Barcelona 1992.
- VV.AA. en premsa VV.AA. Jornades Internacionals d'Arqueologia Romana. De les estructures indígenes a l'organització provincial romana de la Hispania Citerior. Documents de treball. Granollers 1987. En premsa.
- WISEMAN 1969 T.P. Wiseman, "The census in the first century B.C." Journal of Roman Studies LIX, London 1969.
- WYLIE 1990 G.J. Wylie, "Pompey Megalopsychos" Klio 72, p. 445 i ss. Berlin 1990.
- ZAMORA ET ALII 1991 D. Zamora, J. Guitart, J. Garcia, "Fortificacions a la Laietànica litoral: Burriac (Cabrera) i el Turó d'en Boscà (Badalona). Cap a un model interpretatiu de l'evolució del poblament ibèric Laietà". Fortificacions. La problemàtica de l'Ibèric Fle (s. IV-III a.C.). Simposi Internacional d'Arqueologia Ibèrica. p. 337-353. Manresa 1991.

BIBLIOGRAFIA DE FONTS ANTIGUES

Citem els textos clàssics a partir de l'edició efectuada a les Fontes Hispania Antiquae (FHA). Basicament hem consultat:

- A. Schulten (Ed.). Fontes Hispaniae Antiquae, Fascículo III. Las Guerras de 237-154 a. de J.C. Barcelona 1935.
- A. Schulten (Ed.). Fontes Hispaniae Antiquae, Fascículo IV. Las Guerras de 154-72 a. de J.C. Barcelona 1937.
- A. Schulten (Ed.). Fontes Hispaniae Antiquae, Fascículo V. Las Guerras de 72-19 a. de J.C. Barcelona 1937.
- V. Bejarano (Ed.). Fontes Hispaniae Antiquae, Fascículo VII. Hispania Antigua según Pomponio Mela, Plinio el Viejo y Claudio Ptolomeo. Barcelona 1987.

De tota manera, a efectes de contrastació (especialment en les traduccions), hem consultat també altres edicions.

Apià, Historia Romana I. Ed. Gredos. Madrid 1980.

Apià, Historia Romana II. Ed. Gredos. Madrid 1985.

Ciceró, Correspondance. Tome I. Paris 1969.

T. Livi, Ab urbe condita. LOEB Classical Library. Harvard University Press 1967.

Plutarc, Lucullus (Plutarch's lives II). LOEB Classical Library. Londres 1968.

Polibi, Historias. Libro I-IV. Ed. Gredos. Madrid 1981.

INSCRIPCIONS IBERIQUES.

J. MALUQUER, Epigrafía Pre-Latina de la Península Ibérica. Instituto de Arqueología. Publicaciones Eventuales nº 12. Barcelona 1968.

J. SILES, Léxico de inscripciones ibéricas. Madrid 1985.

J. UNTERMANN, Monumenta Linguarum Hispaniarum III, Wiesbaden 1990.

J. VELAZA, Léxico ibérico (1985-1990). Universitat Autònoma de Barcelona 1990.

ANTROPONIMIA ITALICA.

- R.S. Conway, The Italic dialects. Vol. I (The records of Oscan, Umbrian and the minor dialects, including the Italic glosses in ancient writers and the local and personal names of the dialectal areas). Hildesheim 1967 (original 1897).
- C. Darling Buck, A Grammar of Oscan and Umbrian (with a collection of descriptors and a glossary). Hildesheim-New York 1974.
- M. Lejeunne, L'anthroponymie Osque. Paris 1976.

UNIVERSITAT AUTONOMA DE BARCELONA
FACULTAT DE LLETRES
DPT. D'HISTORIA DE LES SOCIETATS PRE-CAPITALISTES
I D'ANTROPOLOGIA SOCIAL

EL TERRITORI DEL MARESME EN EPOCA REPUBLICANA
(s. III - I a.C.): ESTUDI D'ARQUEOMORFOLOGIA
I HISTORIA.

TESI DE DOCTORAT

Vol. III

Oriol OLESTI i VILA
BARCELONA 1992
Director: Alberto PRIETO.

FIGURES

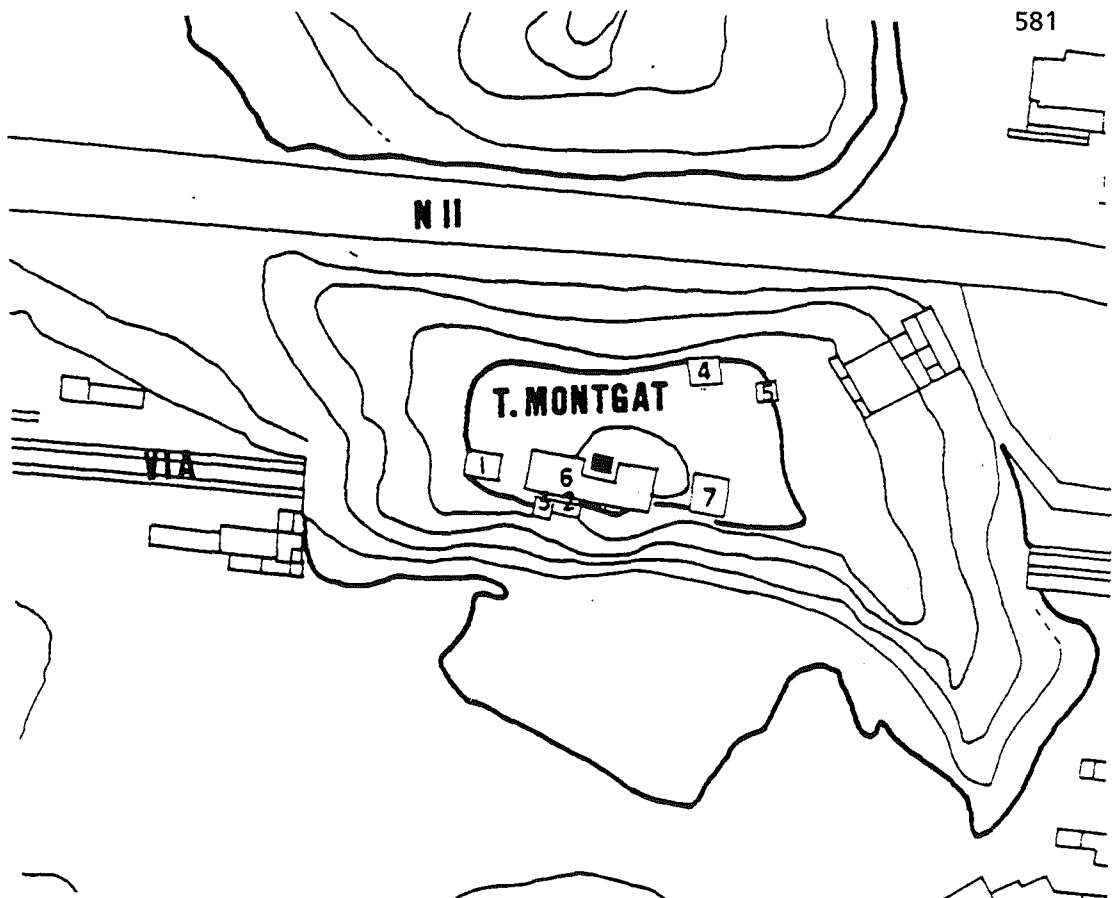

Fig. 1.1. Turó de Montgat (FREIXA ET ALII 1991).

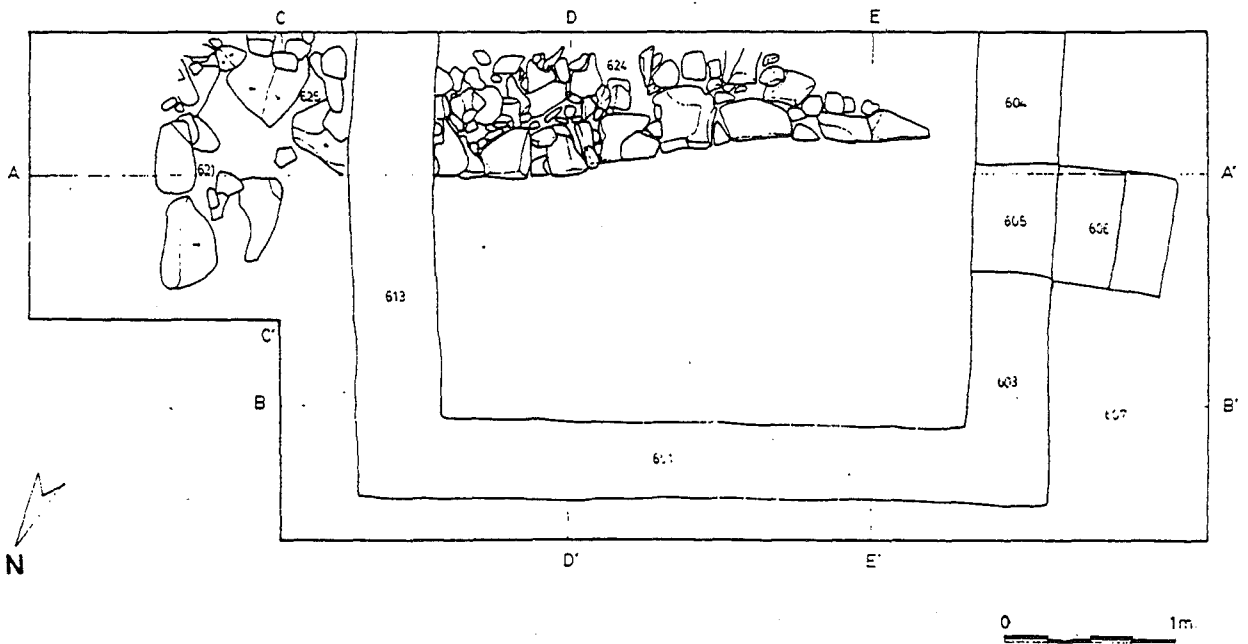

Fig. 1.2. Turó de Montgat (FREIXA ET ALII 1991).

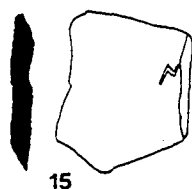

Fig. 1.3. Turó de Montgat (FREIXA ET ALII 1991).

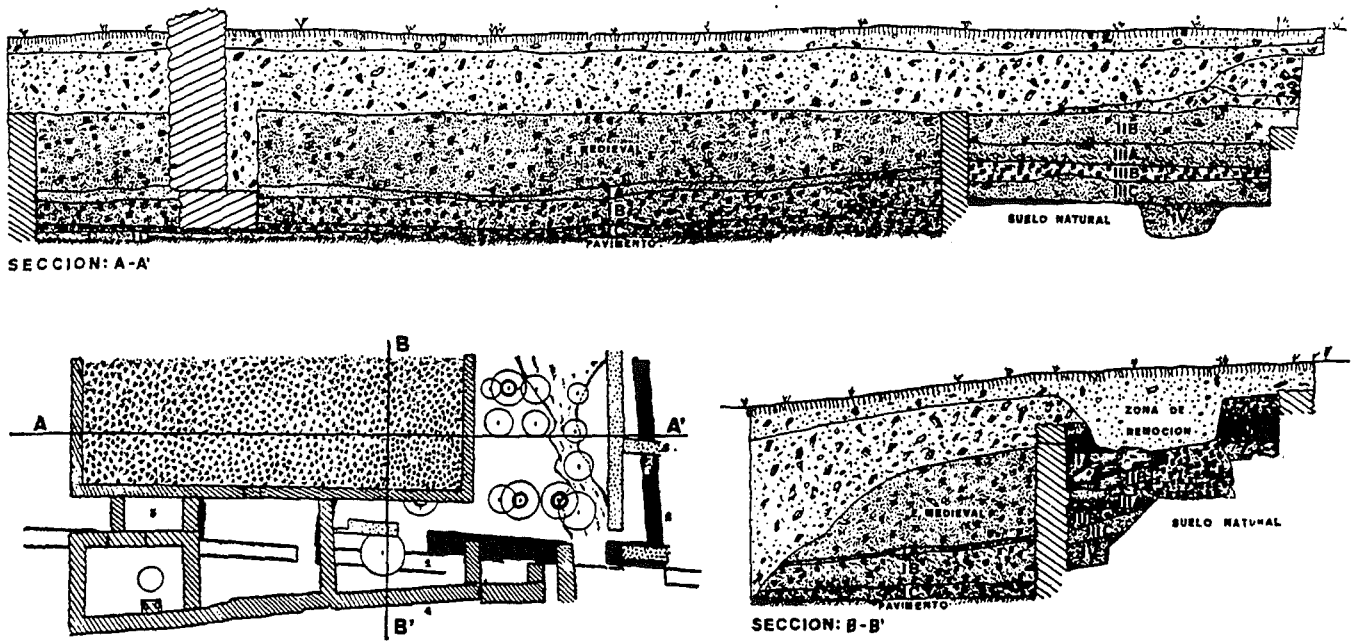

Fig. 2.1. Can Sentromà (GUITART 1970).

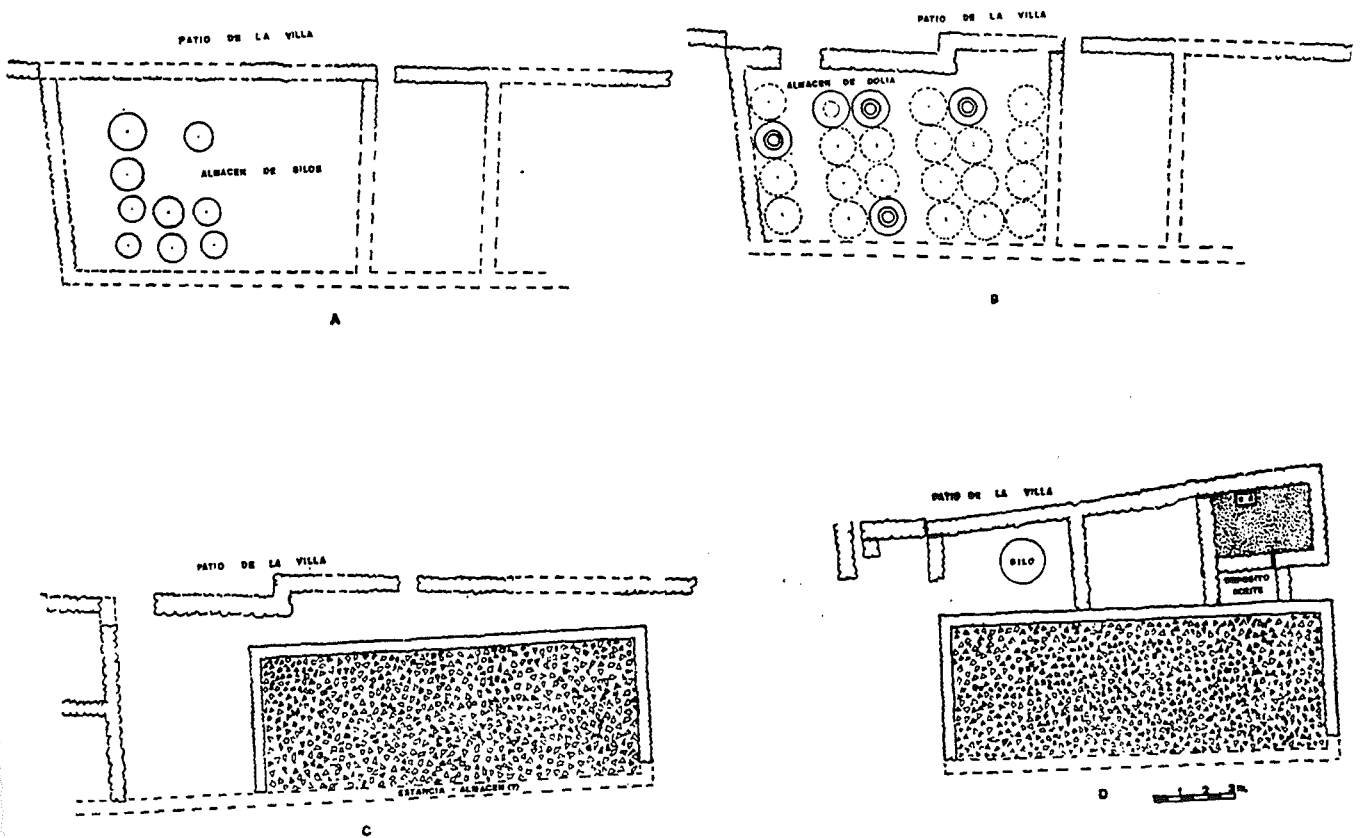

Fig. 2.2. Can Sentromà (GUITART 1970).

ESTRATS	III C		III B		III A		II A		I C		I B		I A	
	T.	%	T.	%	T.	%	T.	%	T.	%	T.	%	T.	%
Campaniana	5	1,2	11	1,5	9	0,8	2	0,2	4	0,2	4	0,08	—	—
Sud-gàllica	37	9,2	18	2,5	19	1,6	12	1,4	—	—	14	0,3	—	—
Hispànica	8	2	31	4,3	26	2,2	15	1,7	24	1,3	42	0,9	15	1,3
Clara A	4	1	22	3	37	3,2	22	2,5	21	1,1	46	0,7	4	0,4
Lucente	—	—	—	—	—	—	—	—	2	0,1	9	0,2	—	—
Clara D	—	—	—	—	—	—	—	—	30	1,6	102	2,2	8	0,7
Imitac. clara	—	—	—	—	—	—	—	—	53	2,8	273	5,9	54	4,8
S. grisa	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	0,04	2	0,2
Parets fines	78	19,4	109	15,1	68	5,8	14	1,6	45	2,4	9	0,2	8	0,7
Cer. grisa	54	13,5	120	16,6	80	6,9	29	3,3	24	1,3	42	0,9	10	0,9
Vas comú	170	42,3	358	49,4	817	70	703	80,2	586	31,1	1.256	27,1	347	30,8
Cuina	46	11,4	55	7,6	111	9,5	80	9,1	1.096	58,1	2.851	61,5	679	60,2
Total c. fines	54		82		91		51		134		492		83	
Total absolut	402		726		1.168		877		1.886		4.636		1.128	

Ceràmiques	Totals	% cer. fines	% totes cer.
Campaniana	35	3,5	0,3
Sud-gàllica	100	10,1	0,9
Hispànica	161	16,3	1,5
Clara A	156	15,8	1,4
Lucente	11	1,1	0,1
Clara D	140	14,1	1,3
Imitació clara	380	38,5	3,5
Sig. grisa	4	0,4	0,1
Parets fines	331		3
Ceràmica grisa	359		3,3
Vas comú	4.237		39,1
Cuina	4.918		45,4
Total	9.845	987	

Fig. 2.3. Can Sentromà (PREVOSTI 1981b).

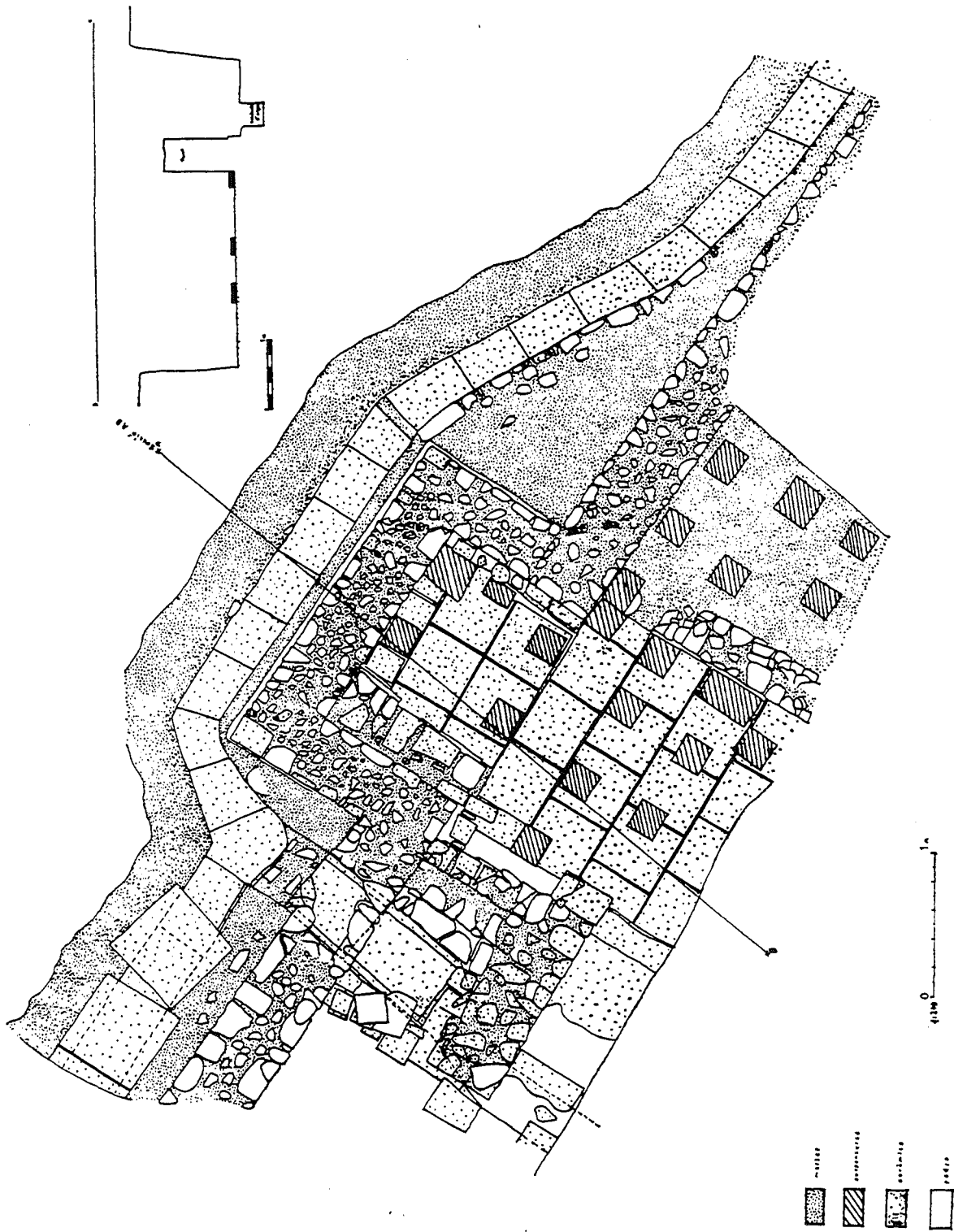

Fig. 3. Ca l'Andreu (PREVOSTI 1981b).

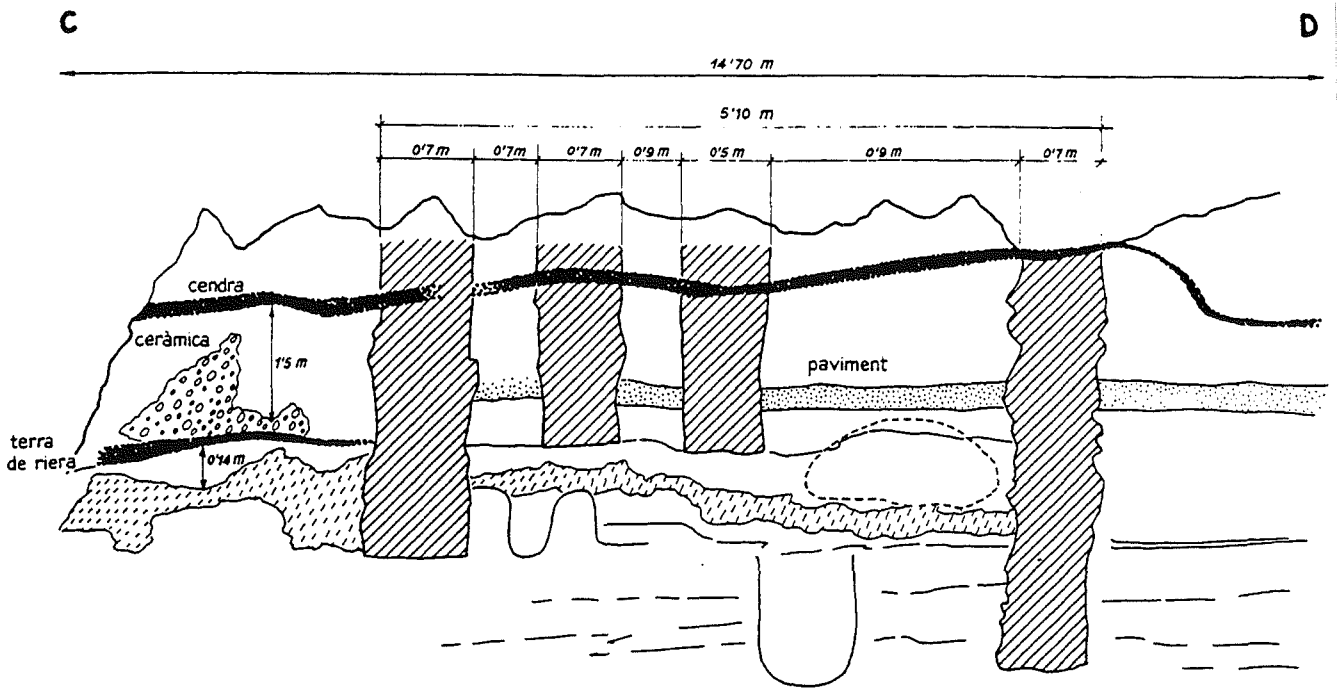

Fig. 4.1. Riera de Teià (PREVOSTI 1981a).

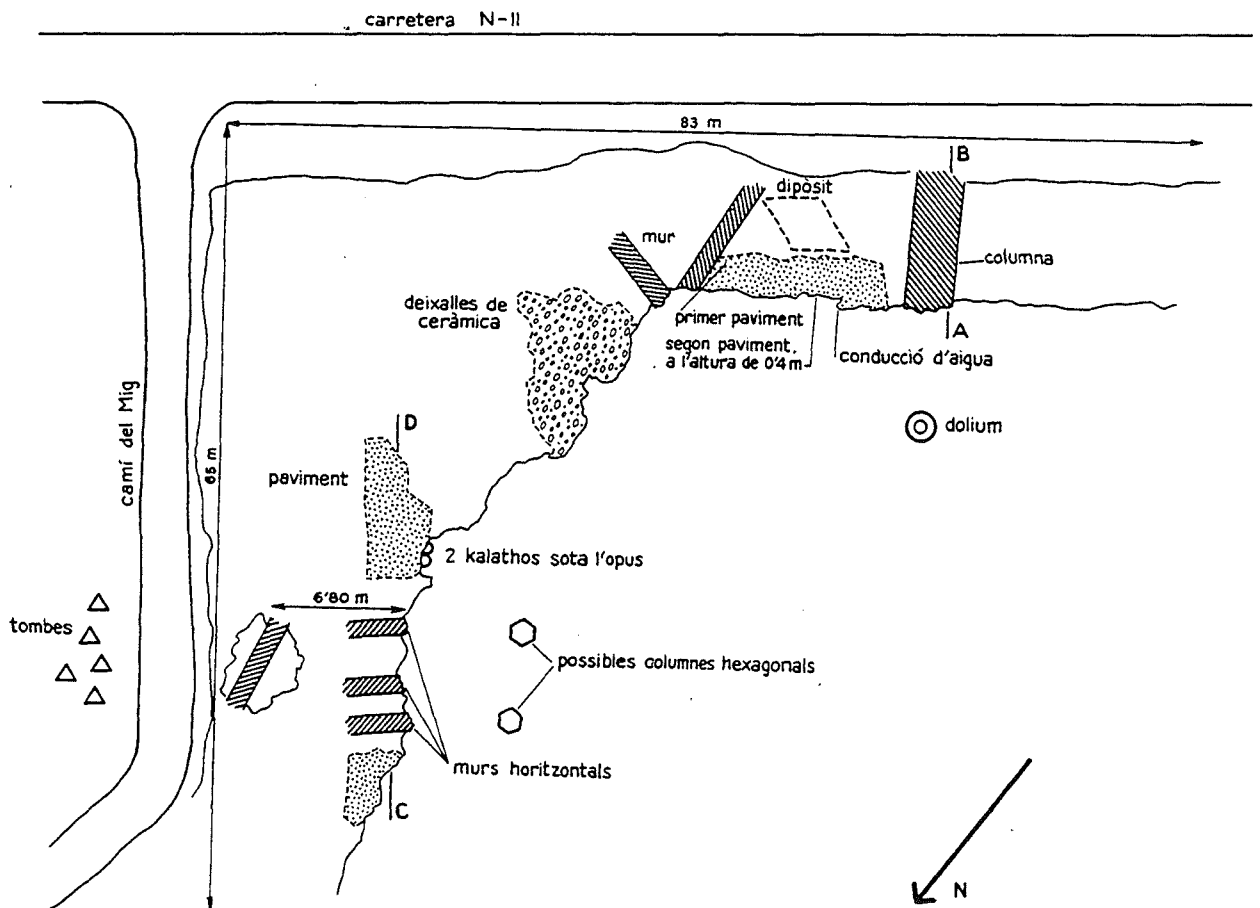

Fig. 4.2. Riera de Teià (PREVOSTI 1981a).

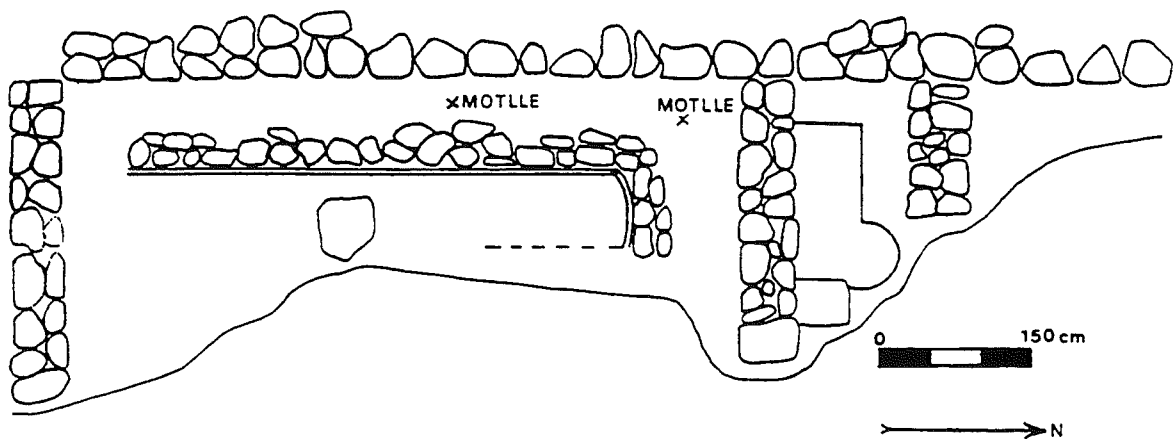

Fig. 5. Can Teixidor (PREVOSTI 1981a).

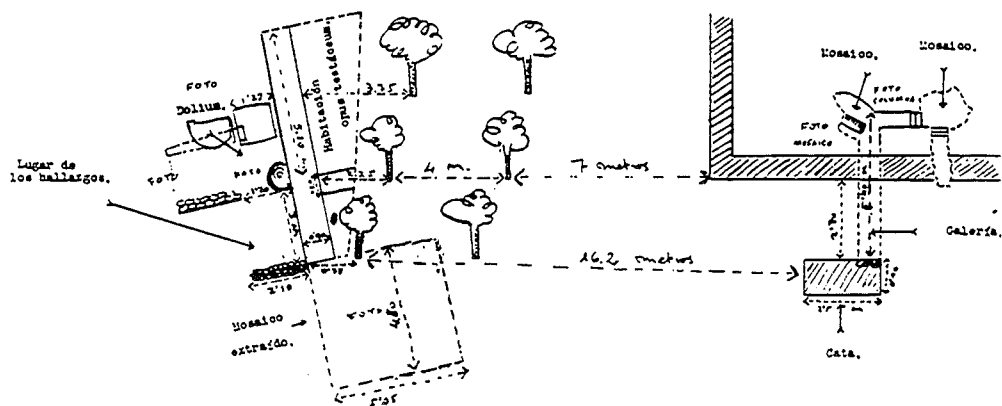

Fig. 6.1. Cal Ros de les Cabres (PREVOSTI 1981a).

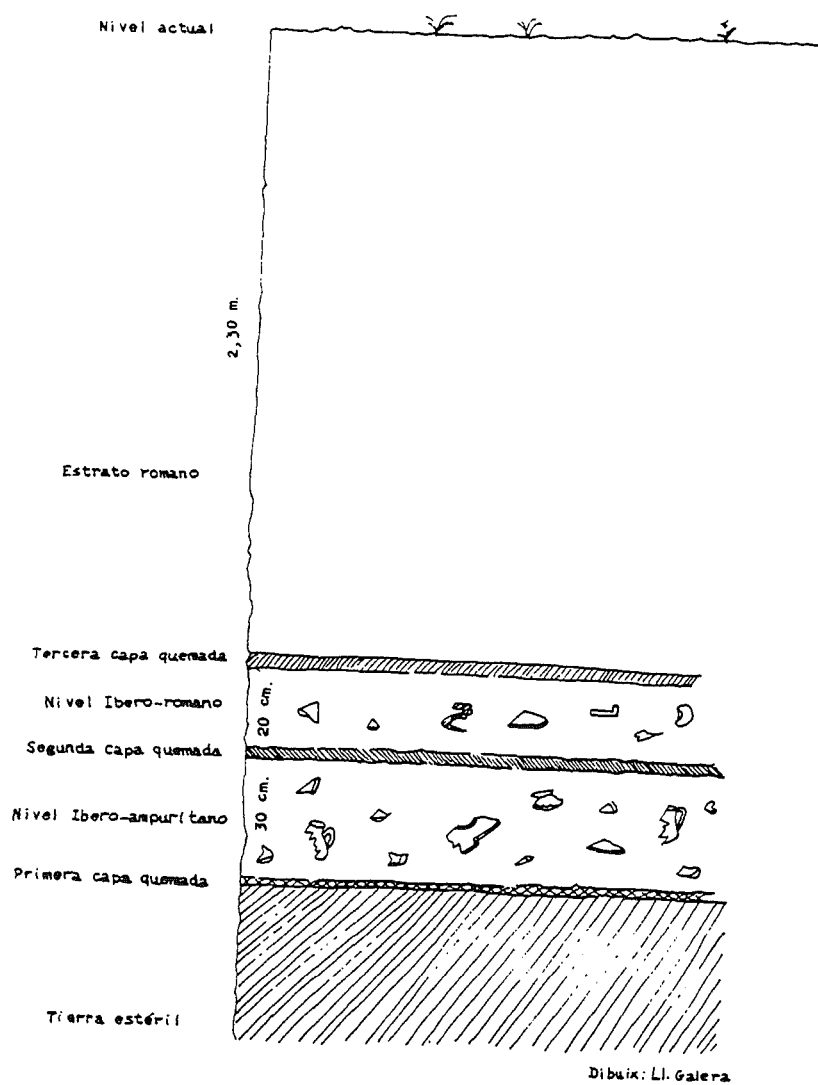

Fig. 6.2. Cal Ros de les Cabres (PREVDSTI 1981a).